

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white, while "P", "S", and "S" are orange. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Komparativ Religion

Intellektuell Output 2, Unit II

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
1	Mette Horstmann Nøddeskou (University of Southern Denmark)	11/11/2018
2	Mette Horstmann Nøddeskou (University of Southern Denmark)	01/05/2019

KOMPARATIV RELIGION

1.1. *Koncepter og klassifikationer*

På den ene side er religioner meget forskellige fra hinanden; hver af dem stammer fra, har udviklet og dannet sig i en særlig historisk (og dermed også social, politisk og økonomisk) kontekst. På den anden side er der tilbagevendende, tværkulturelle og tværhistoriske træk, som kan findes, når religioner fra fortiden og nutiden sammenlignes. At studere sådanne funktioner systematisk og sammenlignende kaldes undertiden 'religionsfænomenologi'. Her vil vi dog kalde det 'komparativ religion' for at undgå, at læseren misforstår det som en slags eksistentialistisk eller teologisk 'fænomenologi om religion'.

Nogle af de vigtige begreber og klassificering er nævnt her:

1.1.1. *Myter*

Myter udgør en klasse af fortællinger, der kan udtrykkes mundtligt, skriftligt, i billeder eller i ritualer. De fortællinger, vi kalder myter, taler meget ofte om verdens begyndelse og alt, hvad der er vigtigt i forhold til det. Myten lægger fundamentet for et samfund beboet af de mennesker, der fortæller myten. På denne måde forbinder den de tidligste tider (kaos) og nutiden (kosmos).

Der er forskellige typer myter, men en fælles faktor for dem alle er, at de forklarer, hvordan noget opstod, og hvordan det fik sin særlige status og egenskaber. De fire hovedtyper af myter er 'kosmogoniske', 'teogoniske', 'antropogoniske' og 'eskatologiske'.

Mere information om myter kan findes her:

- [Myter](#)

1.1.2. *Ritualer*

Ritualer udgør en samling af handlinger, der kan kombineres i for eksempel en regelmæssig og gentagen form for tilbedelse eller en samling af handlinger, som udføres individuelt. Et ritual er en handling, der sigter mod at ændre eller opretholde noget, ikke ved egentlige indgreb, men ved hjælp af hvad den siger, repræsenterer eller symboliserer.

Et religiøst ritual indeholder ofte en henvisning til vigtige aspekter og forestillinger om den religion, som de vedrører. Der er forskellige slags ritualer, for eksempel: 'sæsonritualer', 'festivalritualer', 'kriseritualer' og 'overgangs- og initiationsritualer'. Især sidstnævnte udgjorde et bestemt interesseområde for den franske etnograf Arnold van Gennep (1873-1957). Han hævdede, at en "ritualistisk proces" kunne opdeles i tre faser: separationsfasen, den liminale fase og den inkorporerende fase.

*Muslimere
beder i en
moske i
Bangladesh.*

Mere information om ritualer kan findes her:

- [Koncepter og klassifikationer](#)
- [Den rituelle proces](#)
- [Ofring som et ritual](#)

1.1.3. Hellige eller religiøse steder og bygninger

Denne kategori kan også betegnes som "tilbedelsessteder", fordi de hovedsageligt bliver brugt til at udføre kollektive ritualer og fælles tilbedelse med jævne mellemrum. Tilbederne opfatter stederne som og/eller gør dem (via fx ritualer) til hellige steder.

1.1.4. Det hellige

I princippet er der ingen grænse for hvad der kan betragtes og behandles som "helligt" i verdens fortidige og nutidige religioner: naturlige fænomener, visse mennesker, visse menneskelige aktiviteter, bestemte tider, steder og skrifter kan alle opfattes som "hellige" og dermed få en særlig status i forhold til det, der ikke er helligt, dvs. det "profane".

Den klassiske religionsfænomenologi så "det hellige" som grundlag for al religion, men ligesom "religion" er det "hellige" ikke bare begyndt at eksistere af sig selv. Nogen ser noget som helligt eller gør noget helligt, og derved bliver det en autoritetskilde og genstand for respekt.

Hoogaltar-kapellet i Holland

Ved at åbne [dette link](#) fremkommer en side, hvor de teoretiske formuleringer, der her er illustreret (Myte, Offer, Ritualprocessen) ledsages af egentlige eksempler fra de forskellige religiøse traditioner. Der kan også findes links til de tilsvarende afsnit i de forskellige digitale moduler. Klik på 'Comparative Religion' og vælg en kategori. Tryk på 'For teachers' eller 'Reflective questions' for flere didaktiske kommentarer, spørgsmål og opgaver til eleverne.